

OSNOVNA ŠOLA
DUŠANA FLISA HOČE
ŠOLSKA ULICA 10
2311 HOČE

VZGOJNI NAČRT
OŠ DUŠANA FLISA HOČE

HOČE, september 2010

Vzgojni načrt izhaja iz ciljev osnovne šole in je del Letnega delovnega načrta. Oblikovan je na osnovi vizije in poslanstva šole. Dosežen je ob vzajemnem sodelovanju med strokovnimi delavci šole, učenci in starši.

Vsebina

1. UVOD

2. TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA
  - Vizija šole
  - Temeljne vrednote
  - Načela vzgojnega delovanja

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE
  - Preventivne vzgojne dejavnosti
  - Svetovanje in usmerjanje
  - Vzgojni postopki – restitucija, mediacija
  - Pohvale, priznanja in nagrade

4. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

5. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI
  - Vzgojni ukrepi
  - Vzgojni opomini

6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

7. PRILOGE

1. UVOD

Vzgojni načrt šole določa načine uresničevanja ciljev osnovnošolskega izobraževanja, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja; vsebuje poglobljene vrednote, ki jih bomo na šoli še posebej spodbujali s točno določenimi vzgojnimi dejavnostmi, pravila skupnega življenja v šoli, odgovornosti učencev in učiteljev v sodelovanju s starši ter načine vzgojnega ukrepanja šole.

Vzgojni načrt je namenjen učencem, staršem, strokovnim delavcem, vodstvu in vsem ostalim delavcem naše šole. Naša želja je vzpostaviti čim večjo skladnost vzgojnih dejavnikov šolske in družinske vzgoje, razvijati sodelovalni odnos med delavci šole, starši in učenci ter tako pozitivno vplivati na razvoj dobre klime na naši šoli.

2. VIZIJA ŠOLE IN TEMELJNE VREDNOTE

Vizijo in vzgojne vrednote je šola oblikovala ob analizi anketnih vprašalnikov Priprava vzgojnega načrta. Učenci, starši in učitelji so izpostavili naslednje vrednote:

- prijaznost
- ustvarjalnost
- usmerjenost v znanje
- odgovornost
- razumevanje in spoštovanje drugačnosti
- samostojnost

2.1 VIZIJA ŠOLE

Našo vodilo in naša vizija sta:

Na naši šoli smo drug do drugega prijazni in spoštljivi, si pomagamo ter želimo biti oz. postati odgovorne, ustvarjalne in vedoželjne osebe, ki bodo s svojimi dejanji in zgledom pripomogle k boljšemu jutri.

2.2 TEMELJNE VREDNOTE

Vrednote so smerokazi - z njihovo pomočjo vemo, kam naj »potujemo«. Iz njih izvirajo prepričanja in stališča, zavzetost in dolgoročni cilji. Zato je izbor vrednot bistven sestavni del vzgojnega načrta.

Razvijali bomo:

- **univerzalne vrednote:** enakopravnost, pravičnost, človeško dostojanstvo, nediskriminacija, odgovornost, medsebojna odvisnost, solidarnost, učenje človekovih pravic ipd.,
- **nacionalne vrednote:** negovanje maternega jezika, biti odgovoren državljan, poznavanje slovenske kulture in zgodovine, spoštovanje kulturne dediščine, ipd.,
- **šolske vrednote:** učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim. Zato je potrebno sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje, spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete, sprejemanje sebe in skrb zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme.
- **lokalne vrednote:** ohranjanje narave dediščine, čiščenje okolja, skrb za urejenost okolice, vključevanje v lokalne projekte ...

V tem šolskem letu bomo posebno pozornost posvetili »**prebujanju**« naslednjih vrednot pri učencih: **prijaznost, ustvarjalnost, usmerjenost v znanje, odgovornost, razumevanje in spoštovanje drugačnosti, samostojnost.**

2. 3 NAČELA VZGOJNEGA DELOVANJA

Na šoli smo izpostavili nekaj načel oz. poglobitnih odgovornosti, ki se jih bomo držali in za katera smo prepričani, da nam bodo pomagala na poti do uspeha:

- Vzgajali bomo v duhu skupnih vrednot (splošnih in tistih, ki jih bomo v posameznem šolskem letu dodatno poudarjali), še posebej z lastnim zgledom in doslednostjo.
- Spodbujali bomo medsebojno pomoč, spoštovanje, sodelovanje in zaupanje med učitelji, učenci in starši.
- Krepili bomo zavedanje, da skupaj s pravicami pridejo tudi dolžnosti ter privzgjajali odgovornost vsakega za svoj razvoj, dejanja in svojo prihodnost.
- Uporabljali bomo svoje znanje in izkušnje za kakovostno opravljanje svojega dela ter se stalno strokovno izpopolnjevali na svojem področju.
- Skupaj z učenci bomo zagotavljali nemoteno izvajanje pouka.
- Skrbeli bomo za varnost in zaščito učencev.
- Spodbujali bomo pridobivanje delovnih navad ter samostojno razmišljanje in ustvarjalnost.
- Vzgajali bomo v duhu strpnosti drug do drugega, sprejemanja različnih oblik drugačnosti ter odpravljanja kakršnegakoli nasilja do sebe ali drugih.
- Na probleme se bomo odzivali, jih reševali sproti ter skupaj z učenci in po potrebi starši; spodbujali bomo aktivno vlogo učencev pri vzgojnih vprašanjih.
- Spodbujali bomo k pozitivni osebni naravnosti, prijaznosti in prispevanju k dobri šolski klimi.
- Spodbujali bomo zdrav način življenja.
- Prizadevali si bomo za timsko delo in dosledno uresničevali skupne cilje in dogovore.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

3.1 PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Preventivne vzgojne dejavnosti izhajajo iz vizije in vrednot osnovne šole ter potreb učencev in okolja. Šola z vzgojnimi dejavnostmi skuša oblikovati okolje, v katerem učenci zadovoljujejo temeljne telesne, duševne in socialne potrebe (varnost, sprejetost, individualnost, uspešnost, ustvarjalnost, sprostitev ipd.), razvijajo samostojnost in pozitivno samopodobo ter pridobijo čut za odgovornost.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole, ki bodo poleg splošnih vrednot še posebej spodbujale vrednote medsebojne pomoči, strpnosti in odgovornosti, se bodo organizirale v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti, šolskih projektov, ob drugih aktualnih priložnostih in vsakodnevnem življenju v šoli.

DEJAVNOSTI NA POSAMEZNIH NIVOJIH ŠOLE

Vzgojne dejavnosti se določijo za vsako šolsko leto in so konkretne oblike izvajanja naših vzgojnih prizadevanj. Pobudo za določeno obliko vzgojne dejavnosti lahko poda vsak učenec, učitelj ali starši; naslovijo jo na vodstvo šole, razrednika ali učiteljsko skupino za vzgojni načrt.

Naša vzgojna prizadevanja bomo uresničevali na naslednjih ravneh:

RAVEN CELOTNE ŠOLE

- **različne oblike spodbujanja učencev k vzgojnim ciljem** → promocija vizije šole, spodbudne misli v prostorih šole, krasitev panojev s tematskimi plakati, tematski meseci spodbujanja določene socialne veščine (npr. pozdravljanje, prijaznost, medsebojna pomoč);
- **dejavnosti, ki povezujejo** učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost → kulturne in druge prireditve, dnevi odprtih vrat, neformalna druženja, ipd.;
- **preventivne dejavnosti** za učenje reševanja težav, razvijanje pozitivnega samovrednotenja in močnih točk učencev ter hkratno preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov; izvajamo jih glede na razvojno stopnjo učencev → tematske delavnice razrednikov, svetovalne službe in zunanjih izvajalcev (samopodoba, reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, spopadanje s stresom, sprejemanje odločitev, pozitivno razmišljanje ipd.);
- **razvijanje socialnih veščin** ter navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti → individualne ure pomoči v svetovalni službi;

- **spodbujanje vrstniške pomoči, prostovoljnega dela ter zbiralnih in drugih humanitarnih akcij** → sprotno ob vsakodnevnih aktivnostih, s strani vseh zaposlenih, v razredu in med odmori ter v okviru interesnih dejavnosti;
- **sodelovanje na različnih natečajih** (npr. naj športnik, naj kulturnik razreda, naj bralec, likovni natečaj) → vodje natečajev;
- **sodelovanje v šolskih projektih** (Mreža učečih se šol – Vodenje razreda, Pomladni dan, Comenius, Eko šola ipd.) in drugih konkretnih vzgojnih vsebinah, ki pomembno oblikujejo življenje in delo šole (npr. šolski časopis, šolski radio, šolski parlament, šolska skupnost, raziskovalni projekti s socialno ali etično vsebino) → vodje dejavnosti oz. vsi sodelujoči zaposleni;
- **osveščanje učencev** na področjih nasilja, uživanja alkohola in drog, kajenja; učence na razrednih urah in delavnicah obveščamo o načinih iskanja ustrezne pomoči → vsi zaposleni šole;
- **skrb za aktivno preživljanja časa** učencev pred, po pouku in med odmori, kolikor je mogoče (jutranje varstvo, interesne dejavnosti, dopolnilni in dodatni pouk, knjižnica, šolski radio itd.) → vodje dejavnosti, dežurni učitelji oz. vsi zaposleni šole.
- **organizacija programa dodatnih izobraževanj za učence, učitelje in starše:** pri tem izhajamo iz ugotovljenih potreb in izraženih interesov staršev, učiteljev in učencev (šola za starše, posamezna predavanja in delavnice) → vodstvo šole v sodelovanju s svetovalno službo.

RAVEN POSAMEZNEGA ODDELKA, SKUPINE UČENCEV ALI POSAMEZNEGA UČENCA

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, bomo posebno pozornost namenili oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti s spodbujanjem ugodne socialne klime ter poudarjanjem medsebojne povezanosti in sodelovanja.

To se bomo trudili dosegati na naslednje konkretne načine:

- vsak učitelj na svoji uvodni uri posveti nekaj časa **vzgojnim spodbudam** → učencem razloži njihove dolžnosti ter jih motivira za dobre medsebojne odnose in odgovorno ravnanje do učnih obveznosti;
- razredniki na uvodnih urah v oddelku ter na prvem roditeljskem sestanku **predstavijo vizijo šole, glavne vrednote v šolskem letu in pravila šolskega reda** ter skupaj s predlogi učencev in staršev pripravijo vzgojni načrt oddelka, ki naj vsebuje:

VZGOJNE CILJE, MOREBITNE POSEBNE NALOGE, AKCIJE IN PROJEKTE (npr. izboljšava medsebojne učne pomoči, dobrodelne akcije, sodelovanje učencev v projektih) ter MOREBITNA DODATNA PRAVILA ODDELKA (morajo biti skladna s pravili šolskega reda).

Razrednik tematsko oblikuje razredne ure med šolskim letom glede na vzgojne cilje oddelka in aktualna dogajanja v oddelku. Ob koncu 1. ocenjevalnega obdobja in celotnega šolskega leta razrednik odda kratko evalvacijo vzgojnega dela.

V tem šolskem letu bomo na razrednih urah izvedli naslednje teme:

4. razredi – PREVENTIVA ZLORABE OTROK
5. razredi – KOMUNIKACIJA (pogovori, delavnice)
6. razredi – SAMOPODOBA UČENCEV (pogovori, delavnice)
7. razredi – ODNOSI Z VRSTNIKI
8. razredi – ČAS PUBERTETE
9. razredi – MLADOSTNIŠKI IZZIVI

Izvajalci razrednih ur:

razredniki, socialna delavka Dragica Borko, socialni pedagoginji Jasna Bohnec in Dominika Vindiš, strokovni delavci Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše, Ekološko kulturno društvo, Srednja zdravstvena šola Maribor, predstavniki srednjih šol.

Posebno pozornost bomo namenili pravilom lepega obnašanja. Nadaljevali bomo s projektom Bonton.

Razporeditev vsebin po posameznih razredih:

1. razredi – UČIMO SE LEPEGA VEDENJA
2. razredi – TUDI JAZ LEPO JEM
3. razredi – TELEFONIRANJE, PRAVILA VEDENJA V TRGOVINI, ...
4. razredi – PRAVILA VEDENJA V MESTU, V AVTOBUSU, ...
5. razredi – UČIMO SE POŠTENOSTI, HIGIENA
6. razredi – UŽIVANJE HRANE, ponovitev vsebin predhodnih razredov
7. razredi – PREVZEMANJE ODGOVORNOSTI – odnos do svoje in tuje lastnine
8. razredi – UČIMO SE SPOŠTOVANJA
9. razredi – SPLOŠNA PRAVILA V ODNOSU MED SPOLOMA, PRAVILA OBNAŠANJA NA ZABAVAH, ...

Koordinator projekta je Vlasta Smrdel, izvajalci razredniki in vsi zaposleni.

- **razrednik** skupaj z učenci skrbi za lep izgled matične učilnice (npr. napisi, pozitivne misli, praznična okrasitev, fotografije in izdelki učencev, stenske slike); razredniki skrbno spremljajo

svoj razred ter dogajanja med učenci, se odzivajo na probleme razreda ali posameznikov v razredu in pri tem upoštevajo razvojni nivo učencev, posebnosti posameznih učencev ter kontekst dogajanja, pri reševanju težav po potrebi sodeluje s starši in šolsko svetovalno službo;

- tako razredniki kot ostali zaposleni poudarjajo zgledno vedenje učencev (npr. spoštljivost, sodelovanje, iskreno prijateljstvo, nesebičnost);
- vsi zaposleni se trudimo za razvijanje pozitivne in odprte komunikacije med učenci, učitelji in starši.

3. 2 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Vsi zaposleni se trudimo biti s svojim ravnanjem pozitiven zgled, saj tudi tako v veliki meri usmerjamo učence k še boljšim rešitvam in načinom delovanja. Svetovanje in usmerjanje učencem pomaga pri njihovem razvoju, šolskem delu, odnosi z vrstniki in odraslimi ter pri reševanju težav, povezanih z enkratnimi ali občasnimi kršitvami šolskega reda.

Učenec se ob tem uči:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost in spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge ter sprejemanja različnosti,
- opazovati lastna občutja, razmišljanja in vedenja,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, tesnoba, jeza, žalost, občutki sramu ali krivde, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija (čustvena inteligentnost) ter
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje.

Svetovanje in usmerjanje poteka v obliki pogovorov med strokovnimi delavci šole (učitelji, svetovalna služba, vodstvo) ter učenci (po potrebi tudi starši) in lahko poteka v času razrednih ur, govorilnih ur učiteljev in šolske svetovalne službe ter ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih.

3. 3. 1 RESTITUCIJA

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, ne obrambnih vedenj kot kritika in kazen, ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi v postopku restitucije

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno:

- psihološko,
- socialno ali
- materialno škodo.

Povzročitelj škode se mora truditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

3. 3. 2 MEDIACIJA

Za reševanje konfliktov med učenci in ustvarjanje pozitivne klime med učenci bo šola uvajala obliko mediacije, ki predstavlja način mirnega, konstruktivnega in dogovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci.

Mediacija je postopek s katerim se oseba, ki ima problem ali konflikt, s pomočjo tretje osebe, posrednika ali mediatorja pogovori ali ugotovi, kje so točke spora.

Splošni cilji mediacije

- zmanjšanje psihičnega trpljenja prizadetih
- oživljanje konstruktivne komunikacije
- izboljšanje sodelovanja
- krepitev samoodgovornosti
- ohranjanje dostojanstva
- krepitev samospoštovanja
- razvijanje pogajalskih sposobnosti
- usposabljanje za samostojno reševanje konfliktov
- razvijanje vzgojne komponente pri odraščajoči mladini

Mediacijo izvajajo usposobljeni strokovni delavci šole s soglasjem staršev. Z mediacijo šola seznanja vse strokovne delavce, za izvajanje mediacije pa pošlje na posebna izobraževanja del strokovnih delavcev.

Z uvajanjem mediacije v šole bomo s predavanji in delavnicami mlade izobrazili in naučili:

- tehnik uspešnega in učinkovitega reševanja konfliktov, ki nastajajo v šoli
- koncept rešitve, da postaneta oba udeleženca zmagovalca
- strpnosti
- boljšega in predvsem učinkovitega komuniciranja
- lažjega spopadanja s konfliktnimi situacijami
- konstruktivnega reševanja konfliktov v prihodnje

* Mediacijo bomo začeli izvajati, ko bomo imeli za to usposobljene strokovne delavce.

3. 4 PRIZNANJA, POHVALE IN NAGRADE

Na naši šoli želimo pri učencih spodbujati ne samo želje po znanju, ampak da bi tudi razvijali svoje sposobnosti, spretnosti, željo po uspehu in da bi sodelovali na različnih področjih. Pri tem je treba učence vzpodbujati, jim vlivati zaupanje v lastno delo in moči ter jih hkrati vsestransko motivirati za različne dejavnosti. Tudi pohvala in nagrada na ravni šole je velika čast in spodbuda za posameznega učenca, zato sta skupnost učencev šole in učiteljski zbor sprejela kriterije za nagrajevanje učencev.

Pri podeljevanju pohval, priznanj in nagrad bomo zraven pravilnika upoštevali še kriterije za Kulturnik in Športnik leta. Najuspešnejši učenci šole bodo nagrajeni s strokovno ekskurzijo.

GLEJ PRILOGO!

4. SODELOVANJE S STARŠI

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo vzajemno-sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Vključujejo se v reševanje problemov, ki jih imajo:

- njihovi otroci ali skupina otrok,
- kadar njihovi otroci ali skupina kršijo pravila šole – kodeks ravnanja.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih.

V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

Zato bomo poleg običajnih oblik (roditeljski sestanki, pogovorne ure) sodelovanja spodbujali:

- medsebojno komunikacijo staršev,
- se skupaj z njimi odločali o prioritetenih nalogah,
- jih sproti obveščali o osebnem razvoju pa tudi kritičnih stvareh, ki zadevajo njihovega otroka in v primerih, da otrok zaradi manj primernih vedenjskih vzorcev potrebuje posebno socialno psihološko pomoč.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da je potreben daljši in poglobljen razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Na razgovor lahko povabimo tudi drugega strokovnega delavca šole. V primerih, ko šola ne more zagotoviti sodelovanja staršev ali oceni, da gre pri posameznih otrocih za zanemarjanje, bomo poiskali pomoč in tudi sodelovali z drugimi institucijami psihosocialne pomoči.

Učitelji obveščamo starše na različne načine: ustno in pisno (po telefonu, preko šolske spletne strani, z obvestili na oglasnih deskah v šoli...).

Staršem na naši šoli omogočamo različne oblike sodelovanja :

- pogovorne ure (dopoldanske , popoldanske in po dogovoru),
- roditeljske sestanke,
- pogovore s svetovalnimi delavci šole,
- pogovore s strokovnimi sodelavci za otroke s posebnimi potrebami,
- predavanja različnih strokovnih delavcev s področja vzgoje in izobraževanja,

- dan odprtih vrat za prvošolce,
- poklicno svetovanje,
- šolske prireditve, različna neformalna srečanja,
- sodelovanje v svetu staršev,
- obveščanje o zanimivih temah, delavnicah in predavanjih na Svetovalnem centru za otroke in mladostnike v Mariboru,
- usmerjanje v starševske delavnice, v šolo za starše in v druge ustanove.

V primeru težav učenca pri določenem predmetu oz. učitelju tudi starši upoštevajo **načelo postopnosti**:

- reševanje problema z učiteljem – pogovor in dogovor;
- sodelovanje razrednika pri obravnavi problema – če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se stanje ni izboljšalo;
- sodelovanje svetovalne službe – če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika stanje ni izboljšalo;
- sodelovanje vodstva šole – če se težave ponavljajo oz. stopnjujejo in se tudi ob sodelovanju razrednika in svetovalne službe stanje ni izboljšalo.

ODGOVORNOSTI STARŠEV

- skrbijo za zdrav razvoj svojega otroka, ga izobražujejo, vzgajajo, materialno vzdržujejo in skrbijo za njegovo varnost;
- otroku zagotavljajo varstvo pred gospodarskim, socialnim, telesnim, duševnim ali drugim izkoriščanjem in zlorabljanjem;
- otroku zagotavljajo nemoteno učenje in morajo poskrbeti, da otrok izpolnjuje šolske obveznosti (pripravljenost na pouk, domače naloge, prinašanje šolskih potrebščin ipd.);
- redno sodelujejo s šolo, se zanimajo za otroka in spremljajo njegov napredek tako, da prihajajo na govorilne ure in obiskujejo roditeljske sestanke;
- razrednika seznanijo z izostanki otroka od pouka ter ostalih šolskih obveznosti in odsotnost opravičijo v skladu z zakonskimi določili;
- svojim otrokom jasno pokažejo, da se strinjajo s pravili šole in nasprotujejo njihovim kršitvam;
- starši učenca, ki ima težave pri spoštovanju dogovorov in pravil šolskega reda, se doma z otrokom pogovorijo, sodelujejo v aktivnostih, ki jih predlaga šola, skupaj sprejmejo ukrepe za izboljšanje stanja in se le-teh držijo;
- s svojim ravnanjem izražajo spoštljiv odnos do učiteljev in ostalih delavcev šole;
- podpirajo učitelje in druge delavce šole v njihovih vzgojnih prizadevanjih ter sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole in oddelka.

5. VZGOJNI POSTOPKI IN VZGOJNI OPOMINI

Vzgojni ukrepi so posledica kršitev šolskega reda in šolskih pravil. So strokovne odločitve, da se ukrep izvede. Odločitev je lahko individualna (učitelj) ali skupinska (konferenca).

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi/postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki se uporabijo pri ponavljajočih, pogostejših in obsežnejših kršitvah pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Ob neustreznih oblikah vedenja (lažje/hujše kršitve) učitelj uporablja spodaj navedene vzgojne postopke (oz. stopnje kršitev) in upošteva načelo postopnosti.

5. 1 VZGOJNI POSTOPKI

1. STOPNJA KRŠITVE : Obvestilo razredniku

Prisotna: učenec, učitelj.

Učitelj izpolni obvestilo za razrednika; sledi pogovor učitelja in učenca.

Priloga: Obvestilo 1

Ob ponovitvi kršitve sledi

2. STOPNJA KRŠITVE : Restitucija

Prisotna: učenec, učitelj.

Po pouku pogovor učenca z učiteljem. Učitelj zapiše kršitev, učenec pripravi načrt, kako bo nastala situacija popravil. Z načrtom se mora oškodovanec strinjati. Učenec mora zapisan načrt uresničiti.

Strokovni delavci učenca predvsem vzpodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije.

Priloga: Obvestilo 2

Obvestilo za razrednika podpiše učenec, učitelj in starši.

V primeru hujše kršitve, ponavljajočih se kršitev, neizpolnjevanje dogovorov restitucije sledi

3. STOPNJA KRŠITVE : Odstranitev, poostren nadzor, ukinitvev pravic

Prisotni so: učenec, učitelj, razrednik, svetovalna delavka

Učenec mora zapustiti razred. V času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. Šola zagotovi prostor in nadzor.

Če se kršitve dogajajo v času malice, odmora, proste ure (...) se ta stopnja kršitve glasi:

Poostren nadzor

Poveča se nadzor nad učencem v času malice, odmorov, prostih ur (...).

V primeru odstranitve, poostrenega nadzora, hujših kršitev, ponavljajočih se kršitev, neopravljene restitucije se učencu ukinejo nekatere pravice, pridobljene s statusi in ugodnostmi, ki jih nudi šola. Po pouku sledi pogovor, praviloma še isti dan. Skupaj analizirajo nastali položaj in se dogovorijo o nadaljnjem sodelovanju.

O kršitvi učitelj obvesti starše.

V primeru nadaljevanja kršitev sledi

4. STOPNJA KRŠITVE : Pogovor pred vzgojnim opominom

Prisotni so: učenec, učitelj, razrednik, starši, svetovalna delavka in ravnatelj.

V primerih izvajanja pedagoškega procesa izven šole lahko šola za učence, ki z neupoštevanjem navodil lahko povzročijo ogrožanje svoje in varnosti drugih, poskrbi za nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.

V primeru hujših kršitev pravil učitelju ni potrebno upoštevati načela postopnosti.

5. STOPNJA KRŠITVE : Vzgojni opomin – glej pravilnik.

V primeru reševanja učnih, osebnostni, socialnih in čustvenih težav učencu nudimo primerno obliko pomoči (s strani učitelja in svetovalne službe).

Hujše kršitve so:

- ponavljajoče istovrstne lažje kršitve (Lažje kršitve: učenec ne zapisuje snovi med uro, ne dela domačih nalog, nespoštljivo ravna s hrano in šolsko lastnino, zamuja k pouku...) za katere so že bili izvedeni vzgojni postopki,
- občasni neopravičeni izostanki nad 12 ur oziroma strnjeni neopravičeni izostanki nad 18 ur,
- uporaba mobilnega telefona ali drugih elektronskih naprav med poukom; nedovoljeno snemanje, javno objavljanje posnetkov;
- uporaba pirotehničnih sredstev v šoli, na zunanjih površinah šole ali na šolskih ekskurzijah;
- izsiljevanje drugih učencev ali delavcev šole;
- namerno poškodovanje in uničevanje šolske opreme, zgradbe ter stvari in opreme drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- kraja lastnine šole, drugih učencev, delavcev ali obiskovalcev šole,
- popravljanje in vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo,
- uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola,
- grob verbalni napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,

- fizični napad na učenca, učitelja, delavca šole ali drugo osebo,
- ogrožanje življenja in zdravja učencev in delavcev šole,
- kajenje ter prinašanje, posedovanje, ponujanje, prodajanje ali uživanje alkohola, drog ter drugih psihoaktivnih sredstev in napeljevanje sošolcev k takemu dejanju v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno- izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- prihod oziroma prisotnost pod vplivom alkohola, drog in drugih psihoaktivnih sredstev v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno- izobraževalne dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu šole,
- spolno nadlegovanje učencev ali delavcev šole.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot:

- pisna zahteva učečega učitelja,
- sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj),
- dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju,
- obveza učenca o določenem ravnanju ipd.

Vzgojni ukrepi se dokumentirajo kot:

- obvestila razredniku
- zapisi določenih služb oz. organov
- zapisniški sklepi učiteljske konference.

Vzgojni ukrep je za učenca in njegove starše obvezujoč in se mu morajo podrediti.

5.2. ADMINISTRATIVNI UKREPI – VZGOJNI OPOMINI

Minister podrobneje določi postopek izrekanja vzgojnih opominov.

Izreče se, kadar so izčrpana vsa pedagoška sredstva, vsebovana v vzgojnem načrtu šole. Izrek vzgojnega opomina je povezan z obveznostjo izvajanja usmerjenih individualiziranih proaktivnih, svetovalnih in drugih vzgojnih dejavnosti in s sodelovanjem zunanjih institucij (svetovalni centri, centri za socialno delo, dispanzerji za psihohigieno itd.).

Na podlagi 60.f člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo in 102/07) minister za šolstvo in šport izdaja P R A V I L N I K o vzgojnih opominih v osnovni šoli

GLEJ PRILOGO!

6. URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Vzgojni načrt osnovne šole Dušana Flisa Hoče je temeljni dokument za naše vzgojno delo. Z njegovo realizacijo bomo uresničevali cilje iz 2. člena ZoŠ. Svoja vzgojna prizadevanja in rezultate bomo vsakoletno ocenili; ugotavljali bomo rezultate našega dela in po potrebi uvajali morebitne izboljšave.

Naloge se bodo med letom tudi dopolnjevale s sklepi strokovnih organov šole, okrožnicami in navodili Ministrstva in Zavoda za šolstvo in šport Republike Slovenije ter s sklepi ustanovitelja.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.

Nosilci posameznih zadolžitev:

- **SVET ZAVODA:** Sprejme **vzgojni načrt** in poročilo o samoevalvaciji šole.
- **UČITELJSKI ZBOR:** Opravlja vzgojno-izobraževalni proces, oblikuje analize in smernice za nadaljnje delo.
- **RAZREDNIKI:** So odgovorni za vzgojno in ostalo delo v svojem oddelku.
- **STARŠI:** Sodelujejo pri pripravi in oblikovanju vzgojnega načrta in soustvarjanju šolske klime.
- **RAVNATELJ:** Uresničuje, spremlja, zagotavlja in ugotavlja kakovost s samoevalvacijo.

Koncept Vzgojnega načrta je bil potrjen na:

Na rednem sestanku učiteljskega zbora dne 30. 8. 2010.

Na redni seji sveta staršev dne 28. 9. 2010.

Na redni seji sveta zavoda 29. 9. 2010

Delovna skupina za vzgojni načrt:

Lidija Šoštarić

Vlasta Bobovnik

Milenka Kačarević

Mateja Štiglic

Ravnatelj:

Bojan Struger

PRILOGE

- Pravilnik o podeljevanju pohval, priznanj in nagrad
- Kriteriji za pridobitev naziva kulturnik in naj kulturnik
- Kriteriji za pridobitev naziva športnik razreda in športnik leta
- Opisni kriteriji za nagradni zlet
- Pravilnik o vzgojnih opominih v osnovni šoli

PRAVILNIK o podeljevanju pohval, priznanj in nagrad učencem OŠ DUŠANA FLISA HOČE

1. člen

Osnovna šola Dušana Flisa Hoče podeljuje pohvale, priznanja in nagrade za posebne uspehe in dosežke učencev.

2. člen

S tem pravilnikom se določa vrsta pohval, priznanj in nagrad, dosežki, za katere se podeljujejo in čas podeljevanja.

3. člen

Obstaja hierarhija, po kateri so največ vredne nagrade, sledijo priznanja in potem pohvale. Pohvale so lahko pisne ali ustne, priznanja pisna, nagrade pa materialne, praviloma knjižne.

4. člen

Ustne pohvale se izrekajo sproti in jih izreka razrednik, pisne pohvale, priznanja in nagrade pa se podeljujejo ob koncu šolskega leta. Pridobitev nagrade izključuje pridobitev priznanja, pridobitev priznanja pa izključuje pridobitev pohvale.

5. člen

*Pohvale, priznanja in nagrade se podeljujejo za **delo in trud, ki presega zahteve in pričakovanja učnega programa**. Zgolj za odličen učni uspeh in prizadevno delo se pohvale, priznanja ali nagrade ne podeljujejo.*

6. člen

Pohvale, priznanja in nagrade se podeljujejo za nesebično pomoč sošolcem, pomemben prispevek k ugledu šole in posebne dosežke v dejavnostih, ki so v organizaciji ali soorganizaciji šole oziroma so neposredno povezani z učno-vzgojnimi vsebinami.

7. člen

Za izjemne dosežke učenca, ki niso v organizaciji ali soorganizaciji šole oziroma niso neposredno povezani z učno-vzgojnimi vsebinami (šport, glasba...), se učencu izreče ustna pohvala in/ali se njegov dosežek predstavi učencem v vitrini in/ali šolski kroniki.

8. člen

Pričakovati je, da je v posameznem oddelku veliko učencev, ki ob določenih priložnostih za svoja dejanja zaslužijo ustno pohvalo. Pisno pohvalo, priznanje in nagrado pa naj, če naj le te ohranijo svoj namen in vrednost, dobi manjši delež učencev nekega oddelka (pisna pohvala do 5, priznanje do 3, nagrada do 2).

9. člen

Pohvale, priznanja in nagrade se podeljujejo le posameznim učencem za konkretna dejanja in ne skupini učencev ali posameznemu učencu za 'celoletno prizadevnost in učni uspeh'.

10. člen

Za mentorja učenca, ki je pridobil neko nagrado, se šteje nosilec učnega predmeta, pri katerem je učenec dobil nagrado.

I. KRITERIJI ZA PRIDOBITEV NAZIVA KULTURNIK IN NAJ KULTURNIK LETA

Mentorji kulturnih dejavnosti predlagajo, da se na področju kulturnih dejavnosti (likovno in literarno/novinarsko ustvarjanje, glasba, ples, petje gledališka igra, bralna kultura...) podeljujeta dva naziva, in sicer:

KULTURNIK LETA

Podeli se učencu posameznih razredov, in sicer od 1. do 9. Razreda. Učenec prejme za svoje delo na kulturnem področju priznanje in naziv *Kulturnik leta*.

NAJ KULTURNIK LETA

Podeli se ena ali več enakovrednih nagrad najuspešnejšim učencem na področju kulturnih dejavnosti na šoli. Učenec pridobi naziv *Naj kulturnik leta*.

(Predlog: Na posebnem mestu na šoli (tabla, stena...) naj bi bilo s priimkom in imenom navedeno, kdo so dobitniki naziva Naj kulturnik v posameznem šolskem letu. Zapiše naj se tudi v šolsko kroniko.)

Pri podeljevanju priznanj in nagrad na področju kulture so osnova dejavnosti učencev v okviru šole in zastopanje in uveljavljanje šole na vseh mogočih srečanjih, tekmovanjih, revijah itd.

Dejavnosti in uspešnost učencev spremljajo in evidentirajo mentorji kulturnih dejavnosti in razredniki skozi tekoče leto ter jih ob koncu šolskega leta predlagajo komisiji za podeljevanje nazivov.

Kriteriji za podelitev naziva Kulturnik in Naj kulturnik

1. Likovna dejavnost

- Sodelovanje na razstavah, likovnih natečajih (v šoli, občini, regiji, državi, mednarodno).
- Diploma za sodelovanje na razstavi, natečaju (v šoli, občini, regiji, državi, mednarodno).
- Nagrada za sodelovanje na razstavi, natečaju (v šoli, občini, regiji, državi, mednarodno).
- Likovni prispevek v šolskem glasilu, šolski publikaciji...
- Sodelovanje pri oblikovanju scene za prireditve, proslavo.
- Samostojna razstava.

2. Glasbena in plesna dejavnost

- Sodelovanje v pevskem zboru in nastopi na prireditvah in proslavah (v šoli, občini, regiji, državi...).
- Sodelovanje v glasbenem krožku in nastopi na prireditvah in proslavah (v šoli, občini, regiji, državi...).
- Samostojni glasbeni/plesni nastop (v šoli, občini, regiji, državi...).

3. Literarna in gledališka dejavnost

- Sodelovanje na literarnih natečajih (v šoli, občini, regiji, državi, mednarodno).
- Nagrada in priznanje za sodelovanje na natečaju (v šoli, občini, regiji, državi, mednarodno).
- Samostojni avtorski prispevek (literarni, novinarski) v šolskem glasilu, šolskem radiu ali šolski spletni strani.
- Vodenje prireditve/šolske radijske oddaje...
- Sodelovanje v dramskem krožku in nastop v gledališki uprizoritvi.
- Priprava scenarija za prireditev/družabno popoldne...
- Naj bralec v oddelku (učenec, ki je v oddelku prebral največ knjig).
- Sodelovanje v knjižnem/knjižničnem kvizu (v okviru knjižnice).
- Sodelovanje na tekmovanju za Cankarjevo priznanje (v šoli, državi).
- Priznanje na tekmovanju za Cankarjevo priznanje (v šoli, državi).
- Samostojna izdaja pesniške zbirke/proznega besedila ali objava raziskovalnega projekta na področju kulture.

II. MERILA ZA PRIDOBITEV NAZIVA ŠPORTNIK/CA RAZREDA IN LETA :

- RAZREDNO TEKMOVANJE – vsi rezultati, ki jih izmerimo v rednih učnih urah.
- ŠOLSKO TEKMOVANJE – športni dnevi – atletski mnogoboj, orientacijski pohod.
- OBČINSKO PRVENSTVO OBMARIBORSKIH ŠOL
- PODROČNO PRVENSTVO
- DRŽAVNO PRVENSTVO
- ŠPORTNO VZGOJNI KARTON – dosežki po XT točkah
- SODELOVANJE PRI OBLIKOVANJU STENSKEGA ČASPOPISA
- PRISPEVKI V ŠOLSKEM IN OBČINSKEM GLASILU

Učenec/ka z vzgojnim opominom ne more biti športnik ali kulturnik razreda ali šole.

III. KRITERIJI ZA NAGRADNI IZLET

Nagradnega izleta se udeležijo učenci:

- ki so pridobili naziv kulturnik, naj kulturnik, naj športnik,
- ki so prejeli priznanja za svoje dosežke na različnih tekmovanjih (uvrstitev na šolskih tekmovanjih ne štejemo),
- ki so bili aktivni na drugih področjih šolskega življenja (Ekošola, Comenius, naravoslovje, tehnika, družboslovje) - predlagajo mentorji,
- ki so aktivno sodelovali pri šolskem radiu, novinarstvu, prireditvah, v šolski skupnosti - predlagajo mentorji.

P R A V I L N I K o vzgojnih opominih v osnovni šoli

I. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik ureja izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli.

2. člen

(izrekanje vzgojnih opominov)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole, in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

II. POSTOPEK IZREKANJA VZGOJNIH OPOMINOV

3. člen

(postopek izrekanja vzgojnih opominov)

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole, ter katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla. Nato razrednik opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po razgovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznaniti učiteljski zbor.

Z razrednikom sodeluje šolska svetovalna služba, po potrebi pa tudi drugi strokovni delavci šole.

4. člen

(način izrekanja vzgojnih opominov)

Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor.

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.

5. člen

(obvestilo o vzgojnem opominu)

Šola učencu izroči dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. Učenec en izvod s podpisom staršev vrne šoli. Če razrednik dvomi v verodostojnost podpisa staršev oziroma če učenec v petih delovnih dneh od prejema ne vrne podpisanega obvestila, obvesti o tem starše.

6. člen

(evidentiranje vzgojnih opominov)

O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.

Izrek opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in v mapo vloži izvod vzgojnega opomina, ki so ga podpisali starši oziroma izvod obvestila iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika.

7. člen

(individualizirani vzgojni načrt)

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Za učenca, ki se prešola na drugo šolo, individualizirani vzgojni načrt pripravi ta šola. Pri pripravi individualiziranega vzgojnega načrta lahko sodelujejo tudi starši učenca. Šola spremlja izvajanje individualiziranega vzgojnega načrta.

8. člen

(prešolanje)

Šola starše učenca, ki mu je bil izrečen drugi vzgojni opomin v posameznem šolskem letu, obvesti o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, v skladu s 54. členom Zakona o osnovni šoli.

III. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

9. člen

(uporaba predpisa)

Pravilnik o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 75/04) se uporablja do 31. avgusta 2009.

Vsi vzgojni ukrepi, izrečeni na podlagi Pravilnika o pravicah in dolžnostih učencev v osnovni šoli, se izbrišejo najkasneje do 1. septembra 2009.

10. člen

(veljavnost pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. septembra 2009.

Št. 0070-67/2008, Ljubljana, dne 10. julija 2008

dr. Milan Zver l.r.
Minister za šolstvo in šport